

у коме симболи имају следеће значење:

U – инкрементални трошак;

$NC_g(1)$ – трошкови планиране мреже у складу са тражњом за све услуге без групе услуга за које се врши обрачун $V(1)$;

$NC(2)$ – трошкови планиране мреже у складу са тражњом за количину свих услуга $V(2)$;

$NC(2) - NC_g(1)$ – инкрементални трошкови мреже за групу услуга за коју се врши обрачун;

$V(2)$ – укупна количина свих услуга;

$V_g(1)$ – укупна количина услуга без групе услуга за које се врши обрачун;

$V(2) - V_g(1)$ – количина групе услуга за коју врши обрачун.

Обрачун инкременталног трошка коришћењем LRIC+ модела врши се тако што се на трошак обрачунат LRIC методом додаје маргина за капитални трошак мрежних елемената, како би се покрили заједнички и здружени трошкови неопходни за пружање свих услуга заједно.

Члан 41ж

Обрачун јединичног трошка услуге врши се на следећи начин:

1) алокација трошкова – трошкови груписани по хомогеним трошковним категоријама се алоцирају на мрежне компоненте, а затим се трошкови мрежних компоненти алоцирају на услуге;

2) одређивање додатка за заједничке трошкове;

3) обрачун јединичног трошка услуге.

Јединични трошак услуге обрачунава се као линеарна комбинација јединичних трошкова компоненти мреже по следећој формули:

$$c = \sum_i RF_i \times NE_i$$

у коме симболи имају следеће значење:

RF_i – фактор рутирања за i -ти елемент мреже;

NE_i – јединични трошак i -тог елемента мреже.”

Члан 7.

После члана 45. додаје се члан 45а, глава 4а. и чл. 45б и 45в, који гласе:

„Члан 45а

Оператор са ЗТС је дужан да, на захтев Агенције, достави све неопходне податке за примену LRIC модела у одређивању цена регулисаних услуга.

Агенција врши прикупљање података у форми упитника које доставља оператору са ЗТС са упутством за њихово попуњавање.

Рок за достављање попуњених упитника из претходног става овог члана одређује Агенција, и исти не може бити краћи од 45 дана од дана достављања упитника од стране Агенције оператору са ЗТС.

4а. УТВРЂИВАЊЕ ТРОШКОВНО ЗАСНОВАНИХ ЦЕНА

Члан 45б

Агенција, сагласно правилима општег управног поступка, доноси решење којим се применом LRIC модела утврђују трошковно засноване цене регулисаних услуга које пружају оператори са ЗТС на релевантним тржиштима.

Агенција може, решењем из става 1. овог члана, утврдити фазну примену трошковно заснованих цена у циљу очувања односа на тржишту електронских комуникација.

Члан 45в

Ако Агенција утврди да трошковно засноване цене према LRIC моделу значајно одступају од цена на упоредивим тржиштима, она може применити метод упоређивања цена за обрачун цена терминације позива у јавној фиксној и јавној мобилној комуникационој мрежи, односно метод упоређивања цена или модел текућих трошкова за обрачун цена велепродајних услуга широкопојасног приступа и велепродајних услуга приступа инфраструктури.”

Члан 8.

У члану 46. после речи: „Оператор са ЗТС” додаје се запета и речи: „коме је одређена обавеза контроле цена и примене трошковног рачуноводства применом модела текућих трошкова.”.

Члан 9.

У члану 48. после речи: „одреди оператора са ЗТС” додају се речи: „и обавезу контроле цена и примене трошковног рачуноводства применом модела текућих трошкова.”.

Члан 10.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број 1-03-3400-3/21-3

У Београду, 28. априла 2021. године

Председник Управног одбора,
Драган Ковачевић, с.р.

2406

На основу члана 8. став 1. тачка 1) и члана 23. став 1. Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС”, бр. 44/10, 60/13 – УС, 62/14 и 95/18 – др. закон) и члана 12. став 1. тачка 1) и члана 16. тачка 4) Статута Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге („Службени гласник РС”, бр. 125/14 и 30/16), а у вези са чланом 5. ст. 2. до 4. и чланом 6. став 2. Споразума о снижавању цена услуга роминга у јавним мобилним комуникационим мрежама у региону Западног Балкана, закљученим и потписаним у Београду, 4. априла 2019. године,

Управни одбор Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге, на 2. седници четвртог сазива одржаној 28. априла 2021. године, доноси

ПРАВИЛНИК

о примени политике примереног коришћења, методологији процене одрживости укидања малопродајних додатних накнада за роминг и захтеву који пружалац услуга роминга подноси у сврху те процене

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником уређује се примена политике примереног коришћења коју оператори јавних мобилних комуникационих мрежа, као пружаоци услуга роминга, могу користити у погледу потрошње регулисаних малопродајних услуга роминга, које се пружају по важећим домаћим малопродајним ценама, методологија процене одрживости укидања малопродајних додатних накнада за роминг, коју Регулаторна агенција за електронске комуникације и поштанске услуге (у даљем тексту: Агенција) примењује приликом процене да ли пружалац услуга роминга може надокнадити трошкове пружања регулисаних услуга роминга, који би могли да угрозе одрживост његовог домаћег модела наплате, као и захтев који, са неопходним подацима, пружалац услуга роминга подноси Агенцији у сврху те процене, односно за одобрење примене додатне накнаде за роминг.

Методологија процене одрживости укидања малопродајних додатних накнада за роминг дата је у Прилогу 1. и Прилогу 2, који су одштампани уз овај правилник и чине његов саставни део.

1. Значење појединих појмова

Члан 2.

Поједини појмови употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

1) *група* представља привредно друштво и сва зависна привредна друштва која се налазе под његовом контролом;

2) *гостујућа мрежа* представља терестријалну јавну мобилну комуникациону мрежу (у даљем тексту: мобилна мрежа) која

се налази на територији Западног Балкана, а није домаћа мрежа пружаоца услуга роминага, који дозвољава кориснику роминага да позива или да прима позиве, да шаље или прима SMS поруке или да користи пренос података са комутацијом пакета;

3) *домаћа малопродајна цена* представља малопродајну јединичну цену пружаоца услуге роминага која се примењује на одлазне позиве и послате SMS поруке, започете и завршене на различитим јавним комуникационим мрежама у Републици Србији, односно на пренос података које је корисник потрошио, а када не постоји тачно одређена домаћа малопродајна јединична цена подразумева се исти механизам наплате који се примењује на корисника за одлазне позиве и послате SMS поруке, започете и завршене у различитим јавним комуникационим мрежама у Републици Србији, односно за пренос података које је корисник потрошио у Републици Србији;

4) *малопродајне услуге у мобилној мрежи* представљају јавне мобилне комуникационе услуге које се пружају крајњим корисницима, укључујући услуге позива, SMS порука и преноса података;

5) *маржа на услуге у мобилној мрежи* представља добит, пре одбитка камате, пореза и амортизације, од продаје услуга у мобилној мрежи које нису малопродајне услуге роминага које се пружају унутар региона Западног Балкана, чиме се искључују трошкови и приходи од малопродајних услуга роминага;

6) *отворени пакет за услугу преноса података* представља тарифни план за пружање једне или више малопродајних услуга у мобилној мрежи који не ограничава количину преноса података укључених у фиксну периодичну накнаду или пакет у оквиру којег је домаћа јединична цена малопродајних услуга преноса података, добијена дељењем укупне домаће малопродајне цене за услуге у мобилној мрежи, без ПДВ-а, за цео обрачунски период, са укупном количином преноса података која је доступна у домаћој мрежи, нижа од регулисане максималне велепродајне накнаде за роминаг;

7) *посећена економија у региону Западног Балкана* представља економију у региону Западног Балкана која није економија домаћег пружаоца услуга роминага;

8) *припејд тарифни план* представља тарифни план у оквиру којег се малопродајне услуге у мобилној мрежи пружају након одузимања од кредита који је корисник ставио на располагање оператору јавних мобилних комуникационих мрежа на јединичној основи, пре потрошње, и из којег се корисник може повући без санкција након што кредит потроши или престане да важи;

9) *регулисана SMS порука у роминагу* представља SMS поруку коју је послао корисник роминага и која започиње у гостујућој мрежи и терминира у терестријалној мобилној мрежи у региону Западног Балкана или SMS поруку коју је примио корисник роминага и која започиње у терестријалној мобилној мрежи у региону Западног Балкана и терминира у гостујућој мрежи, при чему регулисана SMS порука у роминагу мора имати исте техничке параметре као SMS порука у домаћем саобраћају;

10) *регулисана услуга преноса података у роминагу* представља услугу која омогућава коришћење преноса података са комутацијом пакета од стране корисника роминага преко његовог мобилног уређаја док је повезан на гостујућу мрежу у региону Западног Балкана и не укључује пренос ни пријем регулисаних позива у роминагу и регулисаних SMS порука у роминагу, али укључује пренос и пријем MMS порука у роминагу;

11) *регулисани позив у роминагу* представља одлазни говорни телефонски позив корисника роминага у терестријалној мобилној мрежи, који започиње у гостујућој мрежи и терминира у јавној комуникационој мрежи у региону Западног Балкана или долазни говорни телефонски позив корисника роминага у терестријалној мобилној мрежи, који започиње у јавној комуникационој мрежи у региону Западног Балкана и терминира у гостујућој мрежи, при чему регулисани позив у роминагу обухвата само говорни телефонски позив у терестријалној мобилној мрежи, а не и позив путем услуге преноса података;

12) *стабилне везе* представљају везе које подразумевају чести и дужи боравак на територији Републике Србије, који се односи на стални радни однос са пуним радним временом, укључујући и пограничне раднике, из трајних уговорних односа који од samozапосленог лица захтевају сличан степен физичког присуства, похађање редовних студија које су у току, или друге ситуације, као што су ситуације са упућеним радницима или пензионерима, када захтевају сличан степен физичког присуства на територији Републике Србије.

II. ПОЛИТИКА ПРИМЕРЕНОГ КОРИШЋЕЊА

1. Основно начело

Члан 3.

Пружалац услуга роминага пружа регулисане малопродајне услуге роминага по домаћим ценама својим корисницима роминага који имају пребивалиште, односно боравиште у Републици Србији или имају стабилне везе, које подразумевају да често и дуже бораве у Републици Србији.

Свака политика примереног коришћења коју пружалац услуга роминага примењује у циљу спречавања злоупотребе и непримереног коришћења регулисаних малопродајних услуга роминага подлеже условима прописаним у чл. 4. и 5. овог правилника и обезбеђује да се таквим корисницима роминага омогући приступ регулисаним малопродајним услугама роминага по домаћим малопродајним ценама током повремених путовања у посећене економије у региону Западног Балкана, под истим условима као да су те услуге користили у домаћој мрежи.

2. Примерено коришћење

Члан 4.

У сврху примене политике примереног коришћења пружалац услуга роминага може захтевати од својих корисника роминага да пруже доказ о пребивалишту, односно боравишту у Републици Србији или другим стабилним везама са Републиком Србијом, које подразумевају да често и дуже бораве на њеној територији.

Без обзира на било које ограничење које се односи на потрошњу у домаћем саобраћају, у случају отвореног пакета за услугу преноса података, корисник роминага може током повремених путовања у региону Западног Балкана да искористи обим саобраћаја малопродајне услуге преноса података у роминагу по домаћој малопродајној цени, који је најмање два пута већи од обима саобраћаја добијеног дељењем укупне домаће малопродајне цене тог отвореног пакета за услугу преноса података, без ПДВ-а, за цео обрачунски период, са максималном велепродајном накнадом за регулисану услугу преноса података у роминагу.

У случају продаје малопродајних услуга у мобилној мрежи у пакету са другим услугама или терминалном опремом, укупна домаћа малопродајна цена пакета за услугу преноса података се утврђује у складу са чланом 2. тачка б) овог правилника, узимајући у обзир цену која се примењује на одвојену продају компоненте малопродајних услуга у мобилној мрежи из пакета, без ПДВ-а, уколико је доступна или цену за самосталну продају таквих услуга са истим карактеристикама.

У случају припејд тарифних планова, уместо захтева у погледу политике примереног коришћења из става 1. овог члана, пружалац услуга роминага може ограничити потрошњу малопродајних услуга преноса података у роминагу у региону Западног Балкана по домаћој малопродајној цени на обим саобраћаја који је најмање једнак обиму саобраћаја добијеном дељењем укупног износа преосталог расположивог кредита, без ПДВ-а, који је корисник већ платио оператору јавних мобилних комуникационих мрежа у тренутку отпочињања коришћења услуге роминага, са максималном велепродајном накнадом за регулисану услугу преноса података у роминагу.

У циљу спречавања злоупотребе или непримереног коришћења регулисаних малопродајних услуга роминага које се пружају по важећим домаћим малопродајним ценама, пружалац услуга роминага може, сагласно закону којим се уређују електронске комуникације у делу који се односи на обраду података о саобраћају, применити правичне, разумне и сразмерне контролне механизме, засноване на објективним показатељима ризика од злоупотребе или непримереног коришћења изван оквира повремених путовања у региону Западног Балкана.

Објективни показатељи из става 5. овог члана укључују мере којима се утврђује да ли су корисници имали већу потрошњу у домаћем саобраћају у односу на роминаг или да ли су више боравили у Републици Србији у односу на друге посећене економије у региону Западног Балкана.

Како би се обезбедило да корисници роминага који повремено путују не буду изложени непотребним или прекомерним упозорењима у складу са чланом 5. став 5. овог правилника, пружалац

услуга роминага који примењује мере за утврђивање ризика од злоупотребе или непримереног коришћења услуга роминага посматра показатеље боравка и потрошње кумулативно и током периода од најмање четири месеца.

Пружалац услуга роминага у обавези је да у уговорима са корисницима роминага наведе на коју се малопродајну услугу или услуге у мобилној мрежи односи показатељ потрошње и минимално трајање периода посматрања.

Већа потрошња у домаћем саобраћају у односу на роминаг или дужи боравак корисника роминага у Републици Србији у односу на друге посећене економије у региону Западног Балкана током утврђеног периода посматрања сматрају се доказом да нема злоупотребе или непримереног коришћења регулисаних малопродајних услуга роминага.

Сваки дан у коме је корисник роминага пријављен на домаћу мрежу, у складу са ст. 6, 7. и 9. овог члана, рачуна се као дан боравка тог корисника у Републици Србији.

Други објективни показатељи ризика од злоупотребе или непримереног коришћења регулисаних малопродајних услуга роминага које се пружају по важећим домаћим малопродајним ценама су:

1) дуготрајна неактивност одређене SIM картице, која је везана углавном или искључиво са коришћењем у роминагу;

2) претплата и узастопно коришћење више SIM картица од стране истог корисника у роминагу.

Ако пружалац услуга роминага утврди, на основу објективних и образложених доказа, да се одређени број SIM картица организовано препродаје лицима која ефективно не живе или немају стабилне везе, које подразумевају да често и дуже бораве у Републици Србији, да би се омогућила потрошња регулисаних малопродајних услуга роминага које се пружају по важећим домаћим малопродајним ценама, осим за потребе повремених путовања, пружалац услуга роминага може предузети хитне сразмерне мере како би обезбедио поштовање свих услова из претплатничког уговора.

3. Транспарентност и надзор над политиком примереног коришћења

Члан 5.

Пружалац услуга роминага који примењује политику примереног коришћења, у обавези је да у општим условима за пружање услуга и уговорима са корисницима роминага наведе све услове вези са овом политиком, укључујући све контролне механизме из члана 4. ст. 5–11. овог правилника.

Пружалац услуга роминага у обавези је да обавести Агенцију о политикама примереног коришћења, достављањем модела претплатничког уговора на сагласност Агенцији.

Ако постоје објективни и образложени докази, засновани на објективним показатељима из члана 4. ст. 5–11. овог правилника, који упућују на ризик од злоупотребе или непримереног коришћења регулисаних малопродајних услуга роминага у региону Западног Балкана, по домаћим малопродајним ценама од стране одређеног корисника, пружалац услуга роминага шаље упозорење кориснику о установљеном обрасцу понашања који упућује на таква ризик, пре примене било какве додатне накнаде за роминаг на домаћу малопродајну цену.

Одредба става 3. овог члана примењује се без обзира на достављени доказ корисника роминага о уобичајеном месту живљења или другим стабилним везама, које подразумевају да често и дуже борави у Републици Србији.

Пружалац услуга роминага, када кориснику роминага шаље упозорење из става 3. овог члана, обавештава га да може применити додатну накнаду за роминаг на домаћу малопродајну цену за свако даље коришћење регулисаних малопродајних услуга роминага са предметне SIM картице, уколико у року не краћем од 15 дана од датума пријема упозорења не дође до промене у његовом обрасцу коришћења, који би показао стварну потрошњу у домаћем саобраћају или боравак у Републици Србији.

Додатна накнада за роминаг не може бити већа од максималне просечне велепродајне накнаде за пружање услуга роминага (без ПДВ-а), која за регулисане одлазне и долазне позиве у роминагу и регулисане SMS поруке у роминагу почев од 1. јула 2021. године неће прелазити 0,032 евра по минути, односно 0,01 евро по SMS поруци, а за регулисану услугу преноса података у роминагу почев

од 1. јула 2021. неће прелазити 0,0077 евра по мегабајту пренетих података, од 1. јануара 2022. године неће прелазити 0,006 евра по мегабајту, од 1. јануара 2023. године неће прелазити 0,0045 евра по мегабајту, од 1. јануара 2024. године неће прелазити 0,0035 евра по мегабајту, од 1. јануара 2025. године неће прелазити 0,003 евра по мегабајту и од 1. јануара 2026. године неће прелазити 0,0025 евра по мегабајту.

Збир домаће малопродајне цене и максималне додатне накнаде за роминаг не може бити већи од максималне малопродајне цене за регулисане услуге роминага (без ПДВ-а), која за регулисане одлазне позиве у роминагу, регулисане SMS поруке у роминагу и регулисану услугу преноса података у роминагу почев од 1. јула 2021. године неће прелазити 0,19 евра по минути, 0,06 евра по SMS поруци и 0,18 евра по мегабајту.

Накнада за регулисане долазне позиве у роминагу не може прелазити 0,016 евра по минути (без ПДВ-а).

Пружалац услуга роминага престаје да примењује додатну накнаду, чим потрошња корисника више не упућује на ризик од злоупотребе или непримереног коришћења регулисаних малопродајних услуга роминага, на основу објективних показатеља из члана 4. ст. 5–11. овог правилника.

Изузетно од ст. 3–5. и 9. овог члана, пружалац услуга роминага може кориснику роминага, након што искористи дозвољену количину података за услугу преноса података у роминагу, израчунату на начин наведен у члану 4. ст. 2. и 4. овог правилника, наплаћивати додатну накнаду за роминаг за даље коришћење услуге преноса података у роминагу одмах по искористиности те дозвољене количине.

Ако пружалац услуга роминага, односно оператор јавне мобилне комуникационе мреже, утврди да су SIM картице биле предмет организоване препродаје лицима која немају пребивалиште, односно боравиште у Републици Србији нити имају стабилне везе, које подразумевају да често и дуже бораве у Републици Србији, како би се омогућила потрошња регулисаних малопродајних услуга роминага, осим за потребе повремених путовања у посећене економије у региону Западног Балкана, доставља Агенцији доказе о предметној системској злоупотреби и мерама предузетим ради обезбеђења поштовања свих услова из претплатничког уговора, у исто време када се те мере предузимају.

III. ЗАХТЕВ ЗА ОДОБРЕЊЕ ПРИМЕНЕ ДОДАТНЕ НАКНАДЕ ЗА РОМИНГ И МЕТОДОЛОГИЈА ПРОЦЕНЕ ОДРЖИВОСТИ УКИДАЊА МАЛОПРОДАЈНИХ ДОДАТНИХ НАКНАДА ЗА РОМИНГ

1. Захтев за одобрење примене додатне накнаде за роминаг

Члан 6.

У посебним и изузетним околностима, са циљем обезбеђивања одрживости свог домаћег модела наплате, пружалац услуга роминага, уколико не може да обезбеди повраћај укупних стварних и пројектованих трошкова пружања регулисаних малопродајних услуга роминага од укупних стварних и пројектованих прихода од пружања тих услуга, може да поднесе Агенцији захтев за одобрење примене додатне накнаде за роминаг, која се може применити само у мери у којој је то неопходно за повраћај трошкова пружања регулисаних малопродајних услуга роминага, узимајући у обзир важеће максималне велепродајне цене.

Захтев из става 1. овог члана обавезно садржи:

1) основне податке о пружаоцу услуга роминага као подносиоца предметног захтева, и то: име, односно назив, адреса, односно седиште и адреса електронске поште;

2) податке о разлозима за његово подношење.

Пружалац услуга роминага подноси Агенцији, без одлагања, захтев из става 1. овог члана са свим неопходним подацима прописаним чланом 7. овог правилника. У случају добијања одобрења за примену додатне накнаде за роминаг од стране Агенције, пружалац услуга роминага је у обавези да сваких 12 месеци ажурира те податке и исте достави Агенцији, без одлагања.

По пријему захтева из става 1. овог члана, Агенција утврђује да ли пружалац услуга роминага не може надокнадити своје трошкове у складу са ставом 1. овог члана, што би имало негативан утицај на одрживост његовог домаћег модела наплате.

Процена одрживости домаћег модела наплате заснива се на релевантним објективним факторима који су специфични за пружаоца услуга роминга, укључујући објективна одступања између различитих пружалаца услуга роминга и нивоа домаћих цена и прихода.

Агенција ће, у складу са законом којим се уређује општи управни поступак, одобрити примену додатне накнаде за роминг, уколико су за то испуњени услови, и то у року од 30 дана од дана пријема уредног захтева из става 1. овог члана.

Агенција може решењем усвојити, изменити или одбити захтев за одобрење примене додатне накнаде за роминг.

2. Подаци који се подносе уз захтев за одобрење примене додатне накнаде за роминг

Члан 7.

Захтев за одобрење примене додатне накнаде за роминг, који подноси пружалац услуга роминга да би обезбедио одрживост свог домаћег модела наплате, процењује се на основу анализе података о укупном обиму саобраћаја регулисаних малопродајних услуга роминга за период од 12 месеци, почев од 1. јула 2021. године. Наведене податке о укупном обиму саобраћаја регулисаних малопродајних услуга роминга, пружалац услуга роминга доставља Агенцији, приликом подношења првог захтева за одобрење примене додатне накнаде за роминг, а пројекције обима саобраћаја процењује се коришћењем једне од следећих могућности или комбинације више њих:

1) стварни обим саобраћаја регулисаних малопродајних услуга роминга, који подносилац захтева пружа по регулисаним малопродајним ценама за услуге роминга, пре 1. јула 2021. године;

2) пројектовани обим саобраћаја регулисаних малопродајних услуга роминга након 1. јула 2021. године, при чему се пројектовани обим саобраћаја регулисаних малопродајних услуга роминга током тог периода процењују на основу стварне домаће малопродајне потрошње услуга у мобилној мрежи и времена које корисници услуга роминга, подносиоца захтева, проведу у региону Западног Балкана;

3) пројектовани обим саобраћаја регулисаних малопродајних услуга роминга након 1. јула 2021. године, при чему се обим саобраћаја регулисаних малопродајних услуга роминга процењује на основу пропорционалне промене у обиму саобраћаја регулисаних малопродајних услуга роминга у тарифним плановима подносиоца захтева, који представљају значајан део базе корисника на основу које је подносилац захтева одредио цене регулисаних малопродајних услуга роминга на нивоу домаћих малопродајних цена за период од најмање 30 дана, у складу са методологијом из Прилога 1. овог правилника.

У случају ажурирања захтева из става 1. овог члана, пројектовани обим саобраћаја регулисаних услуга роминга ажурира се на основу стварног обрасца просечне потрошње домаћих услуга у мобилној мрежи помножене са утврђеним бројем корисника роминга и временом које су провели у посећеним економијама у региону Западног Балкана, током претходних 12 месеци.

Сви подаци о трошковима и приходима подносиоца захтева за одобрење примене додатне накнаде за роминг, заснивају се на финансијским извештајима, доступним Агенцији, при чему се ови подаци могу прилагодити проценама обима саобраћаја из става 1. овог члана.

При процени трошкова, одступања од износа добијених из претходних финансијских извештаја узимају се у обзир само ако су образложени доказом о преузетим финансијским обавезама за период обухваћен проценом.

Подносилац захтева из става 1. овог члана доставља све неопходне податке које је користио за утврђивање марже на услуге у мобилној мрежи и укупне стварне и пројектоване трошкове пружања регулисаних услуга роминга, као и приходе који су настали по основу пружања тих услуга у релевантном периоду.

3. Одређивање трошкова повезаних искључиво са ромингом за пружање регулисаних малопродајних услуга роминга

Члан 8.

Како би се утврдило да подносилац захтева за одобрење примене додатне накнаде за роминг не може да надокнади своје

трошкове, због чега би одрживост његовог домаћег система наплате била угрожена, у обзир се узимају следећи трошкови повезани искључиво са ромингом, ако су образложени доказима у том захтеву, и то:

- 1) трошкови за куповину велепродајног приступа ромингу;
- 2) малопродајни трошкови који су повезани искључиво са ромингом.

У погледу трошкова који настају због куповине регулисаних велепродајних услуга роминга, у обзир се узима само износ за који укупна плаћања подносиоца захтева из става 1. овог члана другим странама које пружају такве услуге у региону Западног Балкана премашују укупне износе које је подносилац овог захтева обрачунао за пружање истих услуга другим пружаоцима услуга роминга у региону Западног Балкана.

Кад је реч о износима који се плаћају пружаоцу услуга роминга за пружање регулисаних велепродајних услуга роминга, пружалац услуга роминга предвиђа обим саобраћаја тих велепродајних услуга роминга, које су у складу са претпоставком на којој се заснива пројектовани обим саобраћаја из члана 7. став 1. овог правилника.

У погледу малопродајних трошкова који су повезани искључиво са ромингом, у обзир се узимају следећи трошкови, уколико су образложени у захтеву из става 1. овог члана, и то:

1) оперативни трошкови и трошкови управљања који се односе на услуге роминга, укључујући све системе пословног извештавања и софтвер намењен пружању и управљању услугама роминга;

2) трошкови клиринга података и плаћања, укључујући трошкове клиринга података и финансијског клиринга;

3) трошкови преговарања и склапања уговора, укључујући спољне накнаде и коришћење интерних ресурса;

4) трошкови који су, узимајући у обзир политику примереног коришћења коју примењује пружалац услуга роминга, настали ради усклађивања са захтевима за пружање регулисаних малопродајних услуга роминга, а који се односе на обавезе:

(1) обавештавања корисника роминга да се на њега примењују цене за регулисане позиве у ромингу, слање регулисаних SMS порука у ромингу и коришћене регулисане услуге преноса података у ромингу у региону Западног Балкана, као и да кориснику роминга, када уђе на територију региона Западног Балкана, изузев када уђе на територију Републике Србије, као територију оператора матичне домаће мреже, буду пружене аутоматски, путем поруке, без непотребног одлагања и бесплатно, основне персонализоване информације о одређивању цена, укључујући ПДВ, које се примењују на регулисане одлазне и долазне позиве у ромингу, на слање регулисаних SMS порука у ромингу и коришћење регулисане услуге преноса података у ромингу у региону Западног Балкана, осим ако је корисник роминга обавестио пружаоца услуга роминга да не захтева ову услугу;

(2) обавештавања корисника, пре закључења уговора и редовно после тога, о ризику аутоматског и неконтролисаног укључивања услуге преноса података и преузимања података у ромингу и бесплатног обавештавања корисника на јасан и лако разумљив начин о томе како да искључе аутоматска укључивања услуге преноса података у ромингу са циљем да се избегне неконтролисана потрошња услуга преноса података у ромингу у региону Западног Балкана;

(3) омогућавања једног или више максималних финансијских ограничења за одређене периоде коришћења регулисане услуге преноса података у ромингу у региону Западног Балкана, под условом да је корисник роминга унапред обавештен о одговарајућим количинским износима;

(4) предузимања разумних корака да би се заштитили корисници од плаћања накнада за регулисане услуге роминга у региону Западног Балкана за ненамеран приступ регулисаним услугама роминга док се налазе у Републици Србији, што укључује обавештавање корисника о начинима да се избегне ненамерно коришћење роминга у пограничним подручјима.

Трошкови наведени у ставу 4. тач. 1) до 3) овог члана, узимају се у обзир самопропорционално односу укупног обима саобраћаја регулисаних малопродајних услуга роминга подносиоца захтева из става 1. овог члана и укупног малопродајног одлазног и велепродајног долазног саобраћаја његових услуга роминга, у складу са методологијом из тач. 1) и 2) Прилога 2. овог правилника и

пропорционално односу укупног обима саобраћаја његових малопродajних услуга роминга у региону Западног Балкана и укупног обима саобраћаја његових малопродajних услуга роминга унутар и ван региона Западног Балкана, у складу са методологијом из тач. 1) и 3) Прилога 2. овог правилника.

Трошкови из става 4. тачка 4) овог члана, узимају се у обзир само пропорционално односу укупног обима саобраћаја регулисаних малопродajних услуга роминга подносиоца захтева из става 1. овог члана, унутар региона Западног Балкана и укупног обима саобраћаја његових малопродajних услуга роминга унутар и ван региона Западног Балкана, у складу са методологијом из тач. 1) и 3) Прилога 2. овог правилника.

4. Расподела малопродajних заједничких и општих трошкова на пружање регулисаних малопродajних услуга роминга

Члан 9.

Осим трошкова из члана 8. овог правилника, у захтев за одобрење примене додатне накнаде за роминг се може уврстити део заједничких и општих трошкова насталих пружањем малопродajних услуга у мобилној мрежи, при чему се у обзир узимају следећи трошкови, уколико су образложени у том захтеву:

1) трошкови обрачуна и наплате, укључујући све трошкове који се односе на обраду, обрачунавање, израду и доставу конкретног рачуна кориснику;

2) трошкови продаје и дистрибуције, укључујући трошкове пословања продавница и других дистрибутивних канала за продају малопродajних услуга у мобилној мрежи;

3) трошкови корисничке подршке, укључујући трошкове функционисања свих услуга корисничке подршке које су доступне крајњем кориснику;

4) трошкови управљања лошим потраживањима, укључујући трошкове настале отписом ненаплативих потраживања према корисницима и наплатом лоших потраживања;

5) трошкови маркетинга, укључујући све трошкове оглашавања услуга у мобилној мрежи.

Трошкови из става 1. овог члана, ако су образложени у захтеву из става 1. овог члана, узимају се у обзир пропорционално у односу укупног саобраћаја малопродajних услуга роминга подносиоца тог захтева унутар региона Западног Балкана и укупног малопродajног саобраћаја свих малопродajних услуга у мобилној мрежи, који се добија као пондерисани просек тог односа по услузи у мобилној мрежи, при чему пондери одражавају одговарајуће просечне велепродajне цене роминга, које је подносилац захтева из става 1. овог члана платио у складу са методологијом из тач. 1) и 4) Прилога 2. овог правилника.

5. Одређивање прихода од пружања регулисаних малопродajних услуга роминга

Члан 10.

Како би се утврдило да подносилац захтева за одобрење примене додатне накнаде за роминг не може да надокнади своје трошкове, због чега би одрживост његовог домаћег система наплате била угрожена, у обзир се узимају следећи приходи и укључују у овај захтев, и то:

1) приходи који потичу директно од саобраћаја малопродajних услуга у мобилној мрежи, који започиње у посећеној економији у региону Западног Балкана;

2) удео свеукупних прихода од продаје малопродajних услуга у мобилној мрежи, на основу фиксних периодичних накнада.

Приходи из става 1. тачка 1) овог члана обухватају:

1) све малопродajне накнаде које су наплаћене за саобраћај који премашује политику примереног коришћења коју примењује пружалац услуга роминга;

2) све приходе од алтернативних роминг тарифа које нуди пружалац услуга роминга, које су различите од цена регулисаних малопродajних услуга роминга и које корисник роминга треба сам да изабере, као и од којих има користи у односу на цене регулисаних малопродajних услуга роминга;

3) све домаће малопродajне накнаде које се обрачунавају по јединици потрошње или које премашују фиксне периодичне накнаде за пружање малопродajних услуга у мобилној мрежи, које се активирају коришћењем малопродajних услуга у мобилној мрежи у посећеној економији у региону Западног Балкана.

У сврху утврђивања прихода из става 1. тачка 2) овог члана, у случају продаје малопродajних услуга у мобилној мрежи у пакету са другим услугама или терминалном опремом, у обзир се узимају само приходи који се односе на продају малопродajних услуга у мобилној мрежи, а ти приходи се одређују у односу на цену која се примењује на одвојену продају сваке компоненте малопродajних услуга у мобилној мрежи из пакета, уколико је доступна или на самосталну продају такве услуге са истим карактеристикама.

Како би се утврдио удео укупних прихода од продаје малопродajних услуга у мобилној мрежи, који су повезани са пружањем регулисаних малопродajних услуга роминга, примењује се методологија из тач. 1) и 5) Прилога 2. овог правилника.

6. Процена захтева за одобрење примене додатне накнаде за роминг

Члан 11.

При процени захтева за одобрење примене додатне накнаде за роминг, који пружалац услуга роминга подноси да би обезбедио одрживост свог домаћег модела наплате, Агенција може утврдити да подносилац тог захтева не може надокнадити трошкове пружања регулисаних малопродajних услуга роминга, услед чега би одрживост његовог домаћег модела наплате била угрожена, само ако негативна нето маржа на малопродajне услуге роминга подносиоца захтева износи најмање 3% или више у односу на његову маржу на услуге у мобилној мрежи.

Нето маржа на малопродajне услуге роминга је износ који преостане након што се трошкови пружања регулисаних малопродajних услуга роминга одбију од прихода од пружања таквих услуга, како је утврђено овим правилником, а Агенција при одређивању тог износа проверава податке поднете уз захтев из става 1. овог члана, како би се обезбедила усаглашеност са методологијом за утврђивање трошкова и прихода из чл. 8, 9. и 10. овог правилника.

Када апсолутна вредност нето марже на малопродajне услуге роминга износи најмање 3% или више од марже на услуге у мобилној мрежи, Агенција не одобрава подносиоцу захтева додатну накнаду за роминг, уколико може да утврди да због посебних околности није вероватно да би одрживост његовог домаћег модела наплате била угрожена, а такве околности обухватају следеће ситуације:

1) подносилац захтева из става 1. овог члана је део групе и постоје докази о интерним трансферним ценама у корист других зависних друштава групе унутар региона Западног Балкана, посебно у погледу значајне неравнотеже велепродajних накнада за роминг које се примењују унутар групе;

2) ниво конкуренције на домаћим тржиштима упућује на то да постоји капацитет за апсорбовање смањених маржи;

3) применом строже политике примереног коришћења, која је у складу са чл. 3. и 4. овог правилника, нето маржа на малопродajне услуге роминга би се смањила на мање од 3%.

У изузетним околностима, када подносилац захтева из става 1. овог члана има негативну маржу на услуге у мобилној мрежи и негативну нето маржу на малопродajне услуге роминга, Агенција усваја овај захтев и одобрава додатну накнаду за роминг.

Приликом одобравања додатне накнаде за роминг, решење Агенције садржи износ утврђене негативне марже на малопродajне услуге роминга, која се може надокнадити наплатом малопродajне додатне накнаде за услуге роминга, које се пружају унутар региона Западног Балкана.

Додатна накнада за роминг требало би да буде у складу са претпоставкама о саобраћају у ромингу на којима се заснива процена захтева из става 1. овог члана и утврђује се у складу са начелима прописаним законом којим се уређује област електронских комуникација.

IV. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 12.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број 1-03-3400-5/21-2
У Београду, 28. априла 2021. године

Председник Управног одбора,
Драган Ковачевић, с.р.

Прилог 1.

Пропорционална промена стварног обима саобраћаја регулираних услуга роминга у региону Западног Балкана према начину наплате „роминг као код куће” у односу на исти период претходне године:

$$\left(\frac{\sum_1^n \text{саобраћај}_k(t)}{\sum_1^n \text{саобраћај}_k(t-1)} - 1 \right) \times 100$$

где је:

k = услуга (1 = говор, 2 = SMS, 3 = пренос података);

n је број дана примене начина наплате „роминг као код куће” (n ≥ 30);

t је година прве примене услуге „роминг као код куће”.

Овај проценат би требало да се користи за процену обима саобраћаја током пројектованог 12-месечног периода тако што се помножи са обимом саобраћаја из претходне године.

Прилог 2.

1) Пондерисане вредности (w_k) за малопродајне мобилне услуге:

$$w_k = \frac{\text{просечна велепродајна цена роминга коју плаћа оператор}_{ki}}{\sum_{k=1}^3 \text{просечна велепродајна цена роминга коју плаћа оператор}_k}$$

где је:

k = услуга (1 = говор, 2 = SMS, 3 = пренос података);

„просечна велепродајна цена роминга коју плаћа оператор” се односи на просечну јединичну цену за небалансирани саобраћај коју плаћа оператор за сваку услугу, при чему је јединица за сваку услугу евроцент за (i) минут говорног саобраћаја; (ii) SMS за SMS; и (iii) MB за пренос података;

2) Однос укупног обима саобраћаја малопродајних услуга роминга подносиоца захтева и укупног малопродајног одлазног саобраћаја и велепродајног долазног саобраћаја за његове услуге роминга:

$$\frac{\text{малопродајни одлазни роминг саобраћај}}{(\text{малопродајни одлазни роминг саобраћај} + \text{велепродајни долазни роминг саобраћај})} = \sum_{k=1}^3 w_k \times \frac{\text{малопродајни одлазни роминг саобраћај}_k}{(\text{малопродајни одлазни роминг саобраћај}_k + \text{велепродајни долазни роминг саобраћај}_k)}$$

где је:

k = услуга (1 = говор, 2 = SMS, 3 = пренос података);

3) Однос укупног обима саобраћаја малопродајних услуга роминга подносиоца захтева у економијама у региону Западног Балкана и укупног обима саобраћаја његових малопродајних услуга роминга у економијама у региону Западног Балкана и у другим државама:

$$\frac{\text{малопродајни одлазни роминг саобраћај у економијама у ЗБ}^1}{\text{малопродајни одлазни роминг саобраћај (економије у ЗБ + државе које нису у ЗБ)}} = \sum_{k=1}^3 w_k \times \frac{\text{малопродајни одлазни роминг саобраћај у економијама у ЗБ}_k}{\text{малопродајни одлазни роминг саобраћај (економије у ЗБ + државе које нису у ЗБ)_k}}$$

1 ЗБ – регион Западног Балкана.

где је:

k = услуга (1 = говор, 2 = SMS, 3 = пренос података);

4) Однос укупног обима саобраћаја малопродајних услуга роминга подносиоца захтева у економијама у региону Западног Балкана и укупног обима саобраћаја свих његових малопродајних услуга:

$$\frac{\text{малопродајни одлазни роминг саобраћај у економијама у ЗБ}}{\text{малопродајни одлазни роминг саобраћај (економије у ЗБ + државе које нису у ЗБ) + малопродајни домаћи саобраћај}}$$

$$= \sum_{k=1}^3 w_k$$

$$\times \frac{\text{малопродајни одлазни роминг саобраћај у економијама у ЗБ}_k}{\text{малопродајни одлазни роминг саобр. (економије у ЗБ + државе које нису у ЗБ)_k + малопродајни домаћи саобраћај}_k}$$

где је:

k = услуга (1 = говор, 2 = SMS, 3 = пренос података);

5) Малопродајни приход од услуга роминга у економијама у региону Западног Балкана:

$$\text{малопродајни приходи од услуга роминга у економијама у ЗБ} = \text{малопродајни приходи од мобилних услуга} \times$$

$$\left(\sum_{k=1}^3 w_k \times \frac{\text{малопродајни одлазни роминг саобраћај у економијама у ЗБ}_k}{\text{малопродајни одлазни роминг саобр. (економије у ЗБ + државе које нису у ЗБ)_k + малопродајни домаћи саобраћај}_k} \right)$$

где је:

k = услуга (1 = говор, 2 = SMS, 3 = пренос података).

2407

На основу члана 8. став 1. тачка 1), члана 23. став 1. и члана 53. став 9. Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС”, бр. 44/10, 60/13 – УС, 62/14 и 95/18 – др. закон), члана 12. став 1. тачка 1) и члана 16. тачка 4) Статута Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге („Службени гласник РС”, бр. 125/14 и 30/16),

Управни одбор Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге, на 2. седници четвртог сазива, одржаој 28. априла 2021. године, доноси

ПРАВИЛНИК
о измени и допуни Правилника о садржини и начину пријаве уговора о међуповезивању на међународном нивоу
Члан 1.

У Правилнику о садржини и начину пријаве уговора о међуповезивању на међународном нивоу („Службени гласник РС”, број 104/14) у члану 2. став 4. тачка на крају става замењује се запетом и додају се речи: „а Агенција је у обавези да, без одлагања, истог обавести о пријему пријаве, као и евидентирању у регистар закључених уговора о међуповезивању на међународном нивоу.”.

Члан 2.

Досадашњи Образац ОМП – Пријава уговора о међуповезивању на међународном нивоу, замењује се новим обрасцем ОМП – Пријава уговора о међуповезивању на међународном нивоу, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 3.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

У Београду, 28. априла 2021. године
Број 1-01-3400-6/21

Председник Управног одбора,
Драган Ковачевић, с.р.

Образац ОМП

**ПРИЈАВА УГОВОРА О МЕЂУПОВЕЗИВАЊУ
НА МЕЂУНАРОДНОМ НИВОУ**

Основни подаци о операторима – уговорним странама	
Домаћи оператор	
Пословно име/назив правног лица	
Адреса и седиште	
Телефон/факс	
Име и презиме одговорног/овлашћеног лица у правном лицу	
Матични број правног лица	
Адреса електронске поште	
Страни оператор	
Пословно име/назив правног лица	
Адреса и седиште	
Подаци о уговору о међуповезивању на међународном нивоу	
Датум потписивања уговора	
Број уговора	
Врста електронске комуникационе услуге (означити једну или више од наведених опција)	
☐ Јавна говорна услуга ☐ Пренос података ☐ Услуга приступа интернету и интернет услуге ☐ Дистрибуција медијских садржаја ☐ Услуге изнајмљивања ресурса јавне комуникационе мреже ☐ Остале услуге	